کسب و کار

ایجاد یک استراتژی موثر برای توسعه مدیریت

«هیچ هیچ مدیری را که آرزوی بودنش را داشته باشم، امروز در شرکت نمی‌بینم» این تفکر ۷۸درصد از کارکنان است. اولین گام برای تغییر این موضوع، درک هدف اصلی توسعه مدیریت است. کمک به ایجاد مدیرانی با اعتماد به نفس که هم از نیروی کار و هم از مؤفقیت بلندمدت شرکت حمایت می‌کنند. توسعه مدیریت، فرآیند توسعه مهارت‌ها و شایستگی‌های مورد نیاز برای عملکرد موثر در تمام سطوح مدیریت است و از سرپرستان رده اول گرفته تا مدیران رده بالا. این فرآیند، مهارت‌های اصلی مانند حل تعارض و ارتباطات را بهبود می‌بخشد و یک سرمایه‌گذاری بلندمدت برای مدیران جدید و باتجربه محسوب می‌شود.

ایجاد یک استراتژی موثر برای توسعه مدیریت

منابع انسانی نقش مهمی در آموزش و توسعه مدیریت ایفا می‌کند. خلاصه‌ای از آنچه منابع انسانی در این زمینه انجام می‌دهد، عبارت است از: شناسایی نیازهای آموزشی: بررسی داده‌های عملکرد، بازخورد کارکنان و اهداف. کسب و کار و ارزیابی آموزش‌های موردنیاز: طراحی برنامه‌هایی که مدیریت عملکرد، حل تعارض، تشکیل تیم و موارد دیگر را پوشش می‌دهد. پرورش فرهنگ یادگیری: ترویج یادگیری مستمر از طریق به‌روزرسانی آموزش و برنامه‌ریزی برای جانشین‌پروری برای توسعه مدیری و رهبران سازمانی آینده. فراهم کردن برنامه‌ها و منابع فراگیری: انتخاب روش‌های آموزشی - مانند جلسات کلاسی، دوره‌های آنلاین، یا منتورینگ - متناسب با اهداف و بودجه شرکت.

مزایا و چالش‌ها

از مزایای کلیدی توسعه مدیریت می‌توان به افزایش بهره‌وری، کارآیی و مهارت‌های رهبری سازمانی و تصمیم‌گیری قوی‌تر اشاره کرد. مدیران ماهر عملکرد تیم را افزایش می‌دهند و با اهداف کسب و کار همسو می‌شوند. در حالی که آموزش، تصمیم‌گیری و تفکر انتقادی را افزایش می‌دهد، از مزایای دیگر می‌توان به تعامل بیشتر کارکنان و بهبود چابکی و سازگاری کسب و کار اشاره کرد. مدیران کارآمد یک محیط کاری حمایتی ایجاد می‌کنند که نرخ حفظ کارکنان را بهبود می‌بخشد. یک تیم مدیریتی آماده می‌تواند به سرعت، خود را با تغییرات بازار وفق دهد. با این حال، توسعه مدیریت نیز با چالش‌هایی مانند مقاومت مدیریتی در برابر تغییر و محدودیت‌های بودجه و منابع مواجه است. برخی از مدیران ممکن است آموزش را یک کار اضافی ببینند و سازمان‌ها ممکن است برنامه‌های توسعه را با محدود کردن بودجه حذف کنند. همچنین، سنجش موفقیت یک برنامه توسعه رهبری سازمانی و شناسایی روش‌های آموزشی مناسب می‌تواند دشوار باشد. تعیین مزایای مالی مدیران رهبری سازمانی بهبودیافته گاهی اوقات دشوار است. منابع انسانی باید وقت خود را صرف تحقیق در مورد برنامه‌های آموزشی کند که با نیازهای منحصر به فرد شرکت مطابقت دارند.

مدیران مختلف ممکن است به رویکردهای آموزشی و توسعه متفاوتی نیاز داشته باشند:

مدیران اجرایی: مدیران اجرایی، جهت کلی سازمان را تعیین می‌کنند. برنامه‌های توسعه برای مدیران اجرایی باید بر تفکر استراتژیک، تصمیم‌گیری در سطح بالا و رهبری سازمانی «الهام‌بخش» متمرکز باشد.

مدیران میانی: مدیران میانی به‌عنوان پل ارتباطی بین مدیریت سطح بالا و مدیران سطح اول عمل می‌کنند. آنها نیازمند آموزش در زمینه ارتباطات و حل تعارض هستند تا به آنها کمک کند به طور موثری تیم‌ها را مدیریت و از تحقق اهداف اطمینان حاصل کنند. مدیران سطح اول یا سرپرستان: این مدیران بر عملیات روزانه و کارکنان نظارت می‌کنند. توسعه برای آنها باید بر مدیریت عملکرد متمرکز شود. کارکنان همانهایی تیم و تصمیم‌گیری عملیاتی تاکید کند.

مدیران پروژه: مدیران پروژه نیازمند مهارت‌هایی در برنامه‌ریزی، اجرا، نظارت و حفظ پروژه‌ها در مسیر خود هستند. برنامه‌های توسعه برای آنها باید بر مدیریت زمان، تخصیص منابع و حل مساله تاکید کند.

پنج نوع از برنامه‌های توسعه مدیریت

برای توسعه مدیران، منابع انسانی می‌تواند انواع مختلفی از برنامه‌های توسعه مدیریت را اجرا کند از جمله:

آموزش حین کار: این یک رویکرد عملی است که در آن مدیران از طریق رویدادهایی که به‌طور روزمره اتفاق می‌افتد، می‌آموزند. این نوع آموزش برای توسعه مهارت‌های حل مساله، دانش عملیاتی و مهارت‌های تصمیم‌گیری کاری موثر است.

برنامه‌های آموزش رسمی: این برنامه‌ها شامل برنامه‌های اخذ مدرک دانشگاهی، گواهینامه‌های مربوط به شغل، یا دوره‌های تخصصی است. این برنامه‌ها به مدیران کمک می‌کنند درک عمیق‌تری از اصول مدیریت و استراتژی کسب و کار به دست آورند.

سمینارها و کارگاه‌های آموزشی: کارگاه‌های آموزشی و سمینارها تجارب یادگیری کوتاه و متمرکز ارائه می‌کنند که در آن مدیران می‌توانند مهارت‌های خاص مانند رهبری سازمانی یا ارتباطات را افزایش دهند.

هفت گام برای ایجاد استراتژی توسعه مدیریت

۱- ارزیابی شکاف‌های مهارتی فعلی: با ارزیابی مهارت‌های فعلی تیم مدیریت خود آغاز کنید تا حوزه‌هایی که نیاز به بهبود دارند را مشخص کنید. برای این کار از بررسی عملکرد، بازخورد و داده‌های شفاف استفاده کنید تا بدانید نقاط قوت کجا قرار دارند و آموزش در کجا ضروری است. این مرحله به شما کمک خواهد کرد چالش‌های واقعی را شناسایی کنید تا طرح‌های آموزشی شما به جای فرضیات به نیازهای واقعی بپردازند.

۲- تعریف اهداف شفاف: اهداف شفاف و قابل اندازه‌گیری برای برنامه توسعه را تعیین کنید. تصمیم بگیرید که مؤفقیت (به‌عنوان مثال، عملکرد بهتر تیم، تصمیم‌گیری بهتر، یا افزایش مشارکت کارکنان) چگونه به نظر می‌رسد. اطمینان پیدا کنید که این اهداف با استراتژی کسب و کار شما مطابقت دارند یا نه. با اهدافی که به خوبی تعریف شده باشند، همه افراد درگیر باید هدف را درک و بتوانند پیشرفت را به طور موثری دنبال کنند.

۳- انتخاب روش‌های توسعه: خود روش‌های آموزشی را انتخاب کنید که به بهترین شکل ممکن با نیازهای مدیران و شرکت شما مطابقت داشته باشند. گزینه‌ها می‌توانند آموزش در محل کار، دوره‌های رسمی، کارگاه‌های آموزشی یا یادگیری آنلاین باشند. یکی یا ترکیبی از آنها را انتخاب کنید که متناسب با بودجه و محدودیت‌های زمانی شرکت شما باشد و در عین حال مهارت‌های خاصی را که مدیران شما نیاز دارند، ارائه کند.

۴- فرخوانیت موافقت رهبری سازمان: برای اطمینان از اینکه برنامه توسعه شما منابع موردنیاز خود را دریافت خواهد کرد، باید از پشتیبانی قوی مدیریت ارشد برخوردار باشید. برنامه خود را به طور شفاف ارائه کنید و نشان دهید که چگونه بهبود مهارت‌های مدیریتی موجب مؤفقیت کلی کسب و کار می‌شود. داشتن مدیرانی که از این اقدام پشتیبانی می‌کنند، یک فرهنگ مؤفقیت ایجاد خواهد کرد که نه تنها برای توسعه ارزش قائل است، بلکه مشارکت فعال را نیز تشویق می‌کند.

۵- پیاده‌سازی و پیگیری پیشرفت برنامه آموزشی: خود را آغاز کنید و از همان ابتدا بر پیشرفت آن نظارت داشته باشید. بررسی‌های منظم، ارزیابی‌ها و بررسی‌های عملکرد را به کار گیرید تا ببینید مدیران شما تا چه حد مهارت‌های جدید را استفاده می‌کنند. این رویابی مداوم به شما کمک می‌کند مسائل را زود تشخیص دهید و در صورت نیاز برنامه را اصلاح کنید و اطمینان پیدا کنید که سرمایه‌گذاری شما نتایج مطلوبی به همراه دارد.

۶- تنظیم و اصلاح: در طول اجرای برنامه، بازخوردهای لازم را جمع‌آوری کنید تا بدانید چه چیزی درست انجام می‌شود و چه چیزی درست انجام نمی‌شود. از این اطلاعات برای بهبود به‌موقع، مرتبط و حفظ منابع موثر آموزش استفاده کنید. تنظیمات منظم بر اساس نتایج دنیای واقعی تضمین می‌کند که برنامه همچنان نیازهای در حال تکامل سازمان را برآورده می‌کند.

۷- اعلام به برنامه‌ریزی جانشین‌پروری: تلاش‌های توسعه خود را با برنامه‌ریزی دقیق جانشین‌پروری ادغام کنید تا یک مسیر توسعه قوی از رهبران سازمانی آینده ایجاد کنید که پتانسیل بالایی دارند و راسیر با شناسایی کنید و آنها را در برنامه‌های آموزشی خود بگنجانید تا آماده ورود به نقش‌های بزرگ‌تر باشند.

نتیجه‌گیری

توسعه مدیریت برای رشد و پیشرفت یک شرکت ضروری است. این روش با فراهم کردن ابزارها و منابع موردنیاز برای ساخت رهبری و توسعه تیم‌ها، ارائه نتایج و کمک به توسعه کلی سازمان، مهارت‌ها و توانایی‌های رهبران سازمان را افزایش می‌دهد. منابع انسانی می‌تواند با ارزیابی شکاف‌ها، نیازهای آموزشی، انتخاب برنامه‌های مرتبط، پیگیری پیشرفت و در صورت نیاز ایجاد تغییرات، فرهنگی از یادگیری مداوم ایجاد کند که برای هر سطح مدیریتی از رشد پشتیبانی کند. با انجام این کار، شرکت‌ها می‌توانند اطمینان حاصل کنند که رهبران آنها مجهز به مدیریت مطمئن کسب و کار و رسیدگی به چالش‌ها هستند که در نهایت به نفع کل نیروی کار است.

منبع: AIHR

وزیر راه و شهرسازی خبر داد؛

واگذاری اراضی آماده‌سازی شده نهضت ملی مسکن دهاقان

در جمعوزیر راه و شهرسازی در بازدید از پروژه ۱۲۵۳ واحدی نهضت ملی مسکن دهاقان در استان اصفهان، از واگذاری اراضی آماده‌سازی شده با ظرفیت ۶۰۰ واحد به متقاضیان خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، فرزانه صادق وزیر راه و شهرسازی در دومین روز از سفر به استان اصفهان، از پروژه ۱۲۵۳ واحدی نهضت ملی مسکن دهاقان بازدید کرد و در جمع خبرنگاران به روند اجرای این پروژه اشاره کرد و گفت: امروز از شهرستان های شهرضا و دهاقان بازدید داشتم که افتخار زیارت مزار شهید هست نیز نصیب اینجانب شد.

وی افزود: برای پروژه ۱۲۵۳ واحدی نهضت ملی مسکن دهاقان از سال ۱۴۰۰ از متقاضیان وجوهی دریافت شده است اما زمین آماده سازی نشد با پیگیری های انجام شده توسط نماینده‌گان و کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی و همت و تلاش بنیاد مسکن انقلاب اسلامی از شهریورماه سال ۱۴۰۳ آماده سازی زمین این پروژه آغاز شد.

وزیر راه و شهرسازی از پیگیری و رفع مشکلات پیش آمده در تامین متابع بانکی برای ارائه تسهیلات خبر داد و گفت: با مشورتی که با اعضای کمیسیون عمران و نماینده مردم دهاقان داشتیم، بهترین راهکار واگذاری اراضی آماده سازی شده با ظرفیت کلی ۶۰۰ واحد به صورت هر قطعه به دو نفر از متقاضیان انتخاب شد.

صادق تاکید کرد: همزمان با واگذاری این اراضی و آغاز ساخت واحدها توسط مردم از جلب ما ساخت اماکن خدمات پشتیبان مانند مدرسه، بوستان، مسجدش و کلانتری نیز آغاز می شود.

گفت‌وگوی عضو شورای شهر کرج با اهالی حصارک پایین در مسجد حضرت ابوالفضل(ع)

رئیس کمیسیون شهرسازی و معماری شورای اسلامی شهر کرج باحضور در مسجد حضرت ابوالفضل(ع) حصارک پایین، به گفت‌وگو با اهالی و هیئت امنای مسجد پرداخت و از نزدیک در جریان مسائل و درخواست‌های آنان قرار گرفت.

به گزارش پیام آشنا، علیرضا رحیمی به همراه حسین کمالی دهقان و دیگر مسئولان، با حضور در مسجد حضرت ابوالفضل (ع) حصارک پایین، ضمن بازدید از اراضی شهید ایرانی، به گفت‌وگو با اهالی و هیئت امنای مسجد پرداختند و از نزدیک در جریان مسائل و درخواست‌های آنان قرار گرفتند.

در این دیدار که با حضور اهالی و هیئت امنای مسجد حضرت ابوالفضل (شهید ایرانی) حصارک برگزار شد، اعضای هیات امنای مسجد از اقدامات بسیار موثر و جهادی شهرداری منطقه ۵ برای تخلیه و جمع‌آوری نخاله‌های رها شده با حجم بسیار زیادی که سالیان متمادی در این اراضی انباشه و دپو شده بود تقدیر و تشکر کردند و در خصوص تامین فضای پارکینگ مراجعین و نمازگزاران مسجد از شهرداری منطقه درخواست مساعدت داشتند.

بعد از استماع درخواست‌ها و مطالبات شهروندان و بحث و بررسی پیرامون آنها، مقرر شد عوامل اجرایی منطقه نسبت به نقشه‌برداری و برداشت میدانی محدوده مسجد پیشنهاد خود را جهت بررسی بیشتر در کمیسیون شهرسازی اعلام کنند تا در صورت نیاز به تهیه لایحه از سوی شهرداری برای طرح در یکی از جلسات شورای اسلامی شهر اقدام کنند.

در پایان این جلسه شهرداری منطقه آمادگی خود را جهت مساعدت به مالکین و قطعات اراضی شهید ایرانی برای اخذ پروانه ساختمانی به منظور فراهم ساختن بستر توسعه محله‌ای و بازآفرینی فضاهای شهری اعلام کرد و از مالکین اراضی خواست با مراجعه به شهرداری منطقه نسبت به ثبت درخواست و اخذ پروانه ساختمانی خود اقدام کنند.

تاکید معاون شهرسازی شهرداری کرج:

نقاط ضعف حوزه‌های شهرسازی شناسایی شود

معاون شهرسازی و معماری شهرداری کرج خطاب به زیرمجموعه خود تاکید کرد: مدیران و روسای ستادی حوزه شهرسازی و مناطق باید به دنبال شناسایی نقاط ضعف مجموعه خود و رفع آنها باشند و در این مسیر از انتقادات سازنده استقبال کنند.

به گزارش پیام آشنا، عباس سعیدی کیا در جلسه روسا و مدیران حوزه شهرسازی و معماری شهرداری مرکز تاکید کرد: این جلسه طبق روال هر سال برای شناسایی اهداف و چالش‌های پیش روی این معاونت و تعامل و همفکری اعضا برای پیشبرد بهتر برنامه‌های مشخص شده برگزار شده.

سعیدی کیا اظهار کرد: سال گذشته سال سختی بود و از تمام پرسنل مجموعه شهرسازی قدردانی ویژه دارم که در کنار هم توانستند از سد مشکلات عبور کرده و به وظایف خود به بهترین شکل عمل کنند.

وی ادامه داد: خوشبختانه سال گذشته اقدامات خوبی از طریق معاونت شهرسازی و معماری مرکز و مناطق صورت گرفته ولی هنوز تا رسیدن به نقطه مطلوب و جلب رضایت کامل شهروندان فاصله داریم و امیدوارم با نگاه موجود بتوانیم مسیر پیش رو را به خوبی طی کنیم.

این مسئول با تاکید بر اینکه برای تحقق اهداف موجود همه حوزه‌های معاونت شهرسازی باید به شرح وظایف خود تسلط کافی داشته باشد، توضیح داد: با شناخت دقیق وظایف قطعا شاهد ارتقای عملکرد همکاران خواهیم بود.

سعیدی کیا اضافه کرد: ما یک خانواده هستیم و مشکل یک واحد مشکل همه مجموعه است به همین دلیل این انتظار وجود دارد که همه همکاران پیگیر مسائل باشند و با تعامل در مسیر رفع آنها گام بردارند.

معاون شهرسازی و معماری شهرداری کرج تصریح کرد: پافشاری در این مجموعه حرف اول را می‌زند و هر کس به فراخور مسئولیتی که دارد باید بتواند از عملکرد خود دفاع کند.

وی با تاکید بر اینکه چنین جلساتی باید در طول سال به طور مستمر برگزار شود، افزود: این جلسات فضایی برای تعامل، گفت‌وگو و هم فکری مجموعه ایجاد می‌کند و نباید صرفا به شهرسازی مرکز ختم شود و مناطق هم باید به طور منظم نسبت به برگزاری چنین نشست‌های اقدام کنند.

سعیدی کیا تاکید کرد: از دل این جلسات است که راهکارهای مناسب برای رفع مشکلات و پیشبرد بهتر اهداف پیش بینی شده، اتخاذ می‌شود.

وی اذعان کرد: مدیران و روسای مراکز باید به دنبال شناسایی نقاط ضعف مجموعه خود و رفع آنها باشند و در این مسیر از انتقادات سازنده استقبال کنند.

این مسئول گفت: برای رسیدن به اهداف باید اختلاف نظرها را کنار گذاشت و همچون گذشته با وفاق و همدلی در مسیر ارائه خدمات مناسب به شهروندان و توسعه کرج گام برداریم.

مدیر منطقه ۷ خبر داد:

دو معبر اصلی در شهرک بهارستان به هم متصل شدند

مدیر منطقه ۷ شهرداری کرج گفت: با تلاش شبانه‌روزی و در بازه زمانی کوتاه دو ماهه، پروژه کومَبَری و بازگشایی مسیر بین انتهای خیابان فرهنگیان دوم و بهارستان در شهرک بهارستان به پایان رسید.

به گزارش پیام آشنا، حشمت‌اله عزیزی با اشاره به قطع بودن انتهای فرهنگیان دوم به دلیل وجود کوه حائل به ارتفاع حدود چهار متر، اظهار داشت: با به‌کارگیری ۳۶ سرویس کامیون خاکبرداری، ۱۴ سرویس مخروط و بیسرنو و ۱۰۰ تن آسفالت این مانع طی دو ماه به‌طور کامل برداشته شد و مسیر ارتباطی بین دو معبر اصلی اجرایی شد.

وی با بیان اینکه این پروژه با صرف اعتباری بالغ بر ۴۰۰ میلیون تومان انجام گرفت، اضافه کرد: این بن‌بست پیش از این مشکلات متعددی را برای ساکنان به‌وجود آورده بود که از جمله آنها تجمع آب‌های سطحی زمان بارندگی و عدم بهره‌مندی ساختمان‌های مجاور از نور کافی بود.

عزیزی خاطرنشان کرد: به لطف خدا با اجرای این پروژه مشکلات مذکور مرتفع شد.

این مسئول گفت: عملیات اجرایی این پروژه شامل زیرسازی، جدول گذاری، پیاده‌روسازی و آسفالت به سرعت آغاز شد و با نظارت مستمر واحد عمران شهرداری در کمترین زمان به پایان رسید.

وی افزود: پس از سال‌ها، این مسیر برای تردد شهروندان بازگشایی شده است و آن‌ها اکنون می‌توانند با استفاده از این ارتباط، مسیرهای خود را کوتاه‌تر کنند.

دنیای اقتصاد گزارش می‌دهد؛

توسعه تجدید پذیرها در تهران در انتظار جذب سرمایه

مزایای گسترش انرژی‌های تجدیدپذیر در شهرها بر کسی پوشیده نیست با وجود این تحقق تولید انرژی تجدیدپذیر در شهری مانند تهران با مؤلفی روبه‌رو است که از مهمترین این مؤلفی می‌توان به محدودیت فضا، چالش تامین سرمایه اولیه و مقاومت بخشی از مصرف‌کنندگان در مقابل این تغییر اشاره کرد با وجود این مجموع شدن شهرها به انرژی‌های تجدیدپذیر ضروری اجتماعی، اقتصادی و محیط‌زیستی است و باید تهران نیز در این مسیر حرکت کند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از دنیای اقتصاد، در عصری که تغییرات اقلیمی به بحرانی جهانی بدل شده، شهرها به‌عنوان مراکز اصلی مصرف انرژی و تولید گازهای گلخانه‌ای، در خط مقدم مبارزه برای آینده‌ای پایدار قرار دارند. گزارش از مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران با بهره‌گیری از داده‌های جهانی REN۲۱، چشم‌اندازی دقیق از نقش و ظرفیت شهرها در گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر ارائه می‌دهد. به گزارش اکو ایران، شهرهای جهان امروز با دو چالش همزمان روبه‌رو هستند: رشد سریع جمعیت و بحران اقلیمی. از یکسو شهرنشینی بی‌سابقه موجب افزایش بی‌رویه مصرف انرژی شده و از سوی دیگر، اتکای شدید به سوخت‌های فسیلی باعث تسریع تغییرات آب‌وهوایی شده است. در چنین شرایطی، موضوع تحول در سیستم‌های انرژی شهری دیگر یک انتخاب نیست، بلکه ضرورتی فوری و گریزناپذیر است.

پژوهشی از سوی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، با تکامی تطبیقی به یافته‌های گزارش جهانی REN۲۱ در سال ۲۰۲۱، به بررسی نقش کلیدی شهرها در توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر پرداخته است. این گزارش، که با عنوان «انرژی‌های تجدیدپذیر در شهرها» منتشر شده، نه تنها تصویری از وضعیت موجود ارائه می‌دهد، بلکه راهکارهایی عملی برای آینده‌ای سبزتر پیشنهاد می‌کند. بیش از ۵۵درصد جمعیت جهان، امروز در شهرها زندگی می‌کنند.

این متابق، با وجود تنها انشغال حدود ۲درصد از سطح زمین، بیش از ۷۰درصد مصرف انرژی و حدود سه‌چهارم انتشار گازهای گلخانه‌ای را به خود اختصاص داده‌اند. بنابراین، بدون تحول اساسی در ساختارهای شهری و گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر، دستیابی به اهداف جهانی کاهش کربن ناممکن خواهد بود. از طرفی، شهرها نه‌تنها مشکل هستند بلکه بخشی از راحل نیز محسوب می‌شوند. ظرفیت بالای نوآوری، وجود زیرساخت‌های مدیریتی و نزدیکی به شهروندان، شهرها را به محیط‌هایی ایده‌آل برای اجرای سیاست‌های نوین انرژی بدل کرده است.

بر اساس گزارش REN۲۱، بیش از یک میلیارد نفر در شهرهایی زندگی می‌کنند که اهداف و سیاست‌هایی مشخص برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر دارند. شهرهای‌ها به عنوان نهادهای محلی که با مردم در ارتباط مستقیم هستند، می‌توانند با تدوین مقررات هوشمندانه، ارائه مشوق‌های مالی، و تسهیل در فرآیند صدور مجوزها، موتور محرک تغییرات در این حوزه باشند.

تهران نیز از این قاعده مستثنی نیست. مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران تاکید می‌کند که باید با بهره‌گیری از تجربه‌های جهانی، زمینه را برای استفاده گسترده‌تر از انرژی‌های تجدیدپذیر فراهم ساخت. از جمله اقداماتی که می‌تواند در این زمینه انجام گیرد، اصلاح ضوابط ساختمانی، حمایت از نصب پنل‌های خورشیدی، توسعه سیستم‌های حمل‌ونقل پاک‌دست، یا وجود مزایای گسترده انرژی‌های تجدیدپذیر. توسعه این متابع در شهرها با موانعی متعدد روبه‌روست. برخی از مهم‌ترین این چالش‌ها عبارتند از محدودیت فضا، بسیاری از شهرها به‌ویژه در مناطق متراکم، با کمبود فضای کافی برای احداث نیروگاه‌های انرژی‌های نو مواجه هستند.

همچنین هزینه‌های اولیه بالایکی دیگر از چالش‌هاست. نصب و بهره‌برداری از سیستم‌های نوین انرژی نیازمند سرمایه‌گذاری اولیه بالایی است که بسیاری از شهرداری‌ها توان تامین آن را ندارند. ناآگاهی و مقاومت فرهنگی و کمبود متابع مالی پابدار از دیگر مشکلات رسیدن به این چشم‌انداز است. بسیاری از پروژه‌های انرژی تجدیدپذیر نیازبه تامین مالی بلندمدت دارند.

مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران در راستای توسعه سیاست‌های کارآمد چند پیشنهاد مطرح کرده از جمله تدوین سیاست‌های محلی متجسم، سیاست‌هایی متناسب با نیازها و ویژگی‌های بومی هر شهر باید طراحی و اجرا شوند. این سیاست‌ها باید شامل مشوق‌های مالی، حمایت از بخش خصوصی و برنامه‌های آموزشی برای شهروندان باشند.

همچنین افزایش سرمایه‌گذاری‌ها: توسعه پروژه‌های تجدیدپذیر مستلزم جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی است. شهرداری‌ها می‌توانند از ابزارهایی مانند اوراق قرضه سبز و سرمایه‌گذاری مشترک با بخش خصوصی استفاده کنند. نوآوری فناورانه یکی دیگر از پیشنهادهای مطرح شده در این پژوهش است. حمایت از استارت‌آپ‌ها، توسعه فناوری‌های ذخیره‌سازی انرژی، و استفاده از ریزشبکه‌ها از جمله اقداماتی است که می‌تواند کارآیی سیستم‌های شهری را ارتقا دهد.

مشارکت عمومی شهروندان و تبادل تجربیات جهانی از دیگر پیشنهادهای این مطالعه است. همکاری بین‌المللی میان شهرها، به‌ویژه در قالب کنسرسیوم‌ها و شبکه‌های شهری، می‌تواند به انتقال دانش و فناوری‌های نوین کمک کند. شهرهایی مانند کپنهاگ، سئول، ونکوور و بارسلونا توانسته‌اند با سیاست‌های متجسم و برنامه‌ریزی دقیق، به الگویی برای توسعه انرژی‌های پاک تبدیل شوند. از نصب گسترده پنل‌های خورشیدی تا سیستم‌های دوچرخه‌سواری اشتراکی و خانه‌های سبز، این شهرها نشان داده‌اند که دستیابی به آینده‌ای کم‌کربن امکان‌پذیر است.

تهران نیز در سال‌های اخیر اقداماتی پراکنده در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر انجام داده. اما مسیر پیش‌رو نیازمند هماهنگی بیشتر، برنامه‌ریزی جامع و اراده سیاسی مستمر است. مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران با بهره‌گیری از داده‌های جهانی، در تلاش است چارچوبی علمی و عملیاتی برای تحول انرژی در پایتخت تدوین کند.

محیط زیست

کشور را تبدیل به آبکش کرده‌ایم

ایران سال‌های خشکی را پشت سر می‌گذارد، به‌گونه‌ای که طی سال آبی جاری به‌طور میانگین بیش از ۳۶ درصد بارش کمتر از میانگین بلندمدت دریافت کرده است. در این شرایط نحوه برداشت آب اهمیت زیادی پیدا می‌کند این در حالیست که به گفته رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی، کشور را به حال جلوعملی متعدد غیرمجاز و اضافه برداشت چاه مجاز تبدیل به آبکش کرده‌ایم.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، بحران کم‌آبی موضوعی است که در سال‌های اخیر گریبانگیر ایران شده است. احد وظیفه در این باره به ایسنا می‌گوید: اگر سرانه سالانه آب ۱۵۰۰ متر مکعب و بالاتر باشد، شرایط از نظر آبی بدون تنش است و زمانی که این سرانه به ۱۱۰۰ متر مکعب کاهش پیدا می‌کند، وارد دوره تنش آبی می‌شویم.

وی ادامه می‌دهد: هر جامعه بستگی به روش استفاده از آب، از این تنش متاثر می‌شود. به عنوان نمونه تنش آبی بر کشورهای مبتنی بر کشاورزی تاثیر بیشتری می‌گذارد. زمانی که سرانه سالانه آب ۵۰۰ مترمکعب می‌شود، بحران کم‌آبی رخ می‌دهد.

حمید ظهرابی – معاون محیط زیست طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست – نیز با اشاره به اینکه چالش آب، یکی از بحرانی‌ترین مسائل کشور است می‌گوید: تاثرات شدیدی در منابع آب وجود دارد. میزان مصرف از منابع آبی، چه سطحی و چه زیرزمینی، بسیار فراتر از ظرفیت طبیعت است. بخش عمده این مصرف به کشاورزی که کمپانی‌زده اختصاص یافته و نتیجه آن خشک شدن تالاب‌ها، رودخانه‌ها، افت شدید سطح آب‌های زیرزمینی و پدیده‌هایی مانند فرونشست زمین و افزایش گرد و غبار است.

شرایط به‌گونه‌ای پیش رفته است که به گفته مصطفی رجبی‌مشهدی – مدیرعامل شرکت توانیر- در سال جاری به دلیل خشکسالی امکان استفاده حداکثری از ظرفیت نیروگاه‌های برقابی را نداریم، یعنی امسال نسبت به سال گذشته تنها می‌توانیم از یک‌سوم ظرفیت تولیدی نیروگاه‌های برقابی استفاده کنیم، علاوه بر آن بخشی از تعمیرات نیروگاه‌ها در سال گذشته به دلیل محدودیت‌هایی که در زمینه سوخت داشتیم به سال جاری موکول شد و اکنون باید تعمیرات اساسی صورت گیرد.

در کلانشهرهایی مانند تهران کم‌آبی تشدید شده است. به گفته وظیفه در پایتخت شرایط به‌گونه‌ای است که حتی با وجود بارندگی نرمال، این کلانشهر در مرز بحران آبی قرار می‌گیرد، چه برسد به اینکه بارندگی کمتر از نرمال باشد.

این وضعیت در شرایطی بر استان تهران حاکم است که بر اساس داده‌های سازمان هواشناسی، تهران در سال آبی جاری نسبت به میانگین بلندمدت بیش از ۳۰ درصد کم‌بارش دارد. به گفته وظیفه یکی از معضلات تهران تامین بخش اصلی آب شرب از زیر زمین است. حدود ۴۰ متر مکعب مصرف هر ثانیه آب تهران است. ۲۳ متر مکعب از این مقدار از منابع آب زیرمینی به دست می‌آید.

وی تاکید می‌کند: این رقم ناخوشایندی است چون با کاهش بارش، محدودیت بیشتری برای تغذیه آب از سدها اعمال می‌شود. این در حالیست که آب دشت‌ها از چشمه‌های ارتفاعات و بالادست تامین می‌شود که در رودخانه‌ها جاری می‌شود و به سمت سدها می‌آید.

وظیفه می‌گوید: دلایل فرونشست در دشت‌های جنوب تهران رها نشدن آب به سمت این دشت‌ها، کاهش بارش، برداشت‌های بی‌رویه با حفر چاه است. به‌تدریج فرونشست به داخل شهر نفوذ می‌کند. همانگونه که فرونشست از جنوب اصفهان به داخل این شهر وارد شده است البته با توجه به اینکه تهران یک شهر کوهپایه‌ای محسوب می‌شود، احتمال دارد وورد فرونشست به داخل آن زمان‌بر باشد. هرچند که بر اساس تصاویر منتشر شده جنوب استان تهران از تالاب صالحیه تا تهران خط عمیق و طولانی فرونشست که کیلومترها ادامه دارد دیده می‌شود.

وی با اشاره به برداشت بی‌رویه آب کشور اظهار می‌کند: کشور را با احداث حفر چاه‌های متعدد غیرمجاز و اضافه برداشت چاه مجاز تبدیل به آبکش کرده‌ایم، به‌گونه‌ای که بیش از ۸۰ درصد اضافه برداشت از چاه‌های مجاز صورت می‌گیرد. این وضعیت نمی‌تواند در بلندمدت ادامه پیدا کند چون حجم آب سفره‌های آب زیرزمینی مشخص است. هرچه ارتفاع آب پایین‌تر رود، شورتر می‌شود و کیفیت آن افت می‌کند. با انتقال آب شور به زمین‌های کشاورزی، حاصلخیزی خاک کمتر می‌شود و تبعات دیگری در پی دارد.

در این شرایط لزوم همکاری و انسجام دستگاه‌های مختلف برای سازگاری با این شرایط ضروری است. به گفته ظهرابی دیگر نمی‌توان تنها خشکسالی را پدیده‌ای مقطعی دانست. ما اکنون با وضعیت خشکسالی و کم‌آبی روبه‌رو هستیم. بارش‌های بی‌موقع، بارش کم یا بارش‌هایی که منجر به سیلاب می‌شوند را شاهد هستیم. بنابراین باید الگوی کشت خود را متناسب با منابع آب و توان سرزمین، از جمله خاک و سایر عوامل مؤثر در کشاورزی اصلاح کنیم.

عیسی بزرگ‌زاده – سخنگوی صنعت آب – نیز ضمن اشاره به تکلیف دستگاه‌های مختلف برای مدیریت مصرف آب تاکید می‌کند: حوزه کلان آب فقط محدود به وزارت نیرو نیست بلکه بخش اصلی مصرف آب در وزارت جهاد کشاورزی است. برنامه‌ریزی، تأمین مالی و دیگر مؤلفه‌ها در سازمان برنامه‌وبودجه انجام می‌شود. قانون‌گذاری بر عهده مجلس است. برخی بخش‌های صیانتی مربوط به سازمان حفاظت محیط زیست می‌شود و حتی استانداری‌ها و شهرداری‌ها نیز در حوزه‌های شهری با وزارت کشور همکاری می‌کنند.

در این میان علاوه بر دستگاه‌های متولی که بیش از گذشته لازم است در حوزه آب به وظایف قانونی خود عمل کنند. مردم نیز در این زمینه می‌توانند نقش آفرین باشند. به گفته علی سیدزاده – مدیرکل دفتر مدیریت مصرف شرکت آب و فاضلاب کشور- هم اکنون میانگین سرانه مصرف آب برای هر ایرانی ۱۹۵ لیتر در شبانه روز است این در حالی است که الگوی مصرف (حد مجاز مصرف آب در شبانه روز) تعیین شده برای هر یک از افراد ۱۳۰ لیتر در شبانه روز تعیین شده است.

به گزارش ایسنا در روزگاری که دیو کم‌آبی و خشکسالی بر ایران سایه افکنده است، همکاری و هم‌افزایی مردم و دستگاه‌های مختلف می‌تواند باعث شود که راحت‌تر از این شرایط بگذریم.